

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

Godki, 12.04.2023 r.

Opis gospodarstwa

I. Charakterystyka gospodarstwa

1. Imię i nazwisko rolnika/nazwa podmiotu: Gospodarstwo Rolne Janina Tyburska
2. Adres gospodarstwa: 11-042 Jonkowo, Godki 13
3. Nr producenta w systemie ARiMR: 023935735.
4. Status gospodarstwa rolnego: zasady ogólne VAT.
5. Nr ważnego certyfikatu ekologicznego AGRO BIO TEST PL-EKO-07-02106.
6. Opis gospodarstwa (*forma opisowa uwzględniająca poniższe kwestie*):

Gospodarstwo rolne Janina Tyburska zlokalizowane jest w miejscowości Godki, położonej kilka kilometrów siedziby gminy (gmina Jonkowo, powiat Olsztyn, woj. warmińsko-mazurskie). Państwo Tyburscy w 1990 roku zakupili działkę siedliskową oraz 9,40 ha gruntów rolnych. Ukształtowanie terenu gospodarstwie miało i ma decydujący wpływ na kierunek produkcji.

Od 2002 roku gospodarstwo prowadzone jest w systemie ekologicznym z przewagą uprawy roślin paszowych. Obecnie powierzchnia ogólna wynosi 22,47 ha z czego użytki rolne stanowią około 18 ha. Duży udział w powierzchni gospodarstwa stanowią nieużytki – tereny zabagnione, rowy, zadrzewienia. Prawie połowa gruntów rolnych to trwałe użytki zielone (TUZ), z których większość to łąki murszowe (4,17 ha), a także TUZ na glebach mineralnych w silnie pofałdowanym krajobrazie (1,2 ha). W uprawie na gruntach ornych znaczny udział mają motylkowate wieloletnie z trawami (ok. 7 ha). Pozostała część gruntów jest pod uprawą roślin zbożowych – ok. 5 ha (pszenica zwyczajna, pszenica płaskurka, pszenica samopsza, mieszanka zbożowa), a także ziemniaka i warzyw (0,4 ha).

Z uwagi na ukształtowanie terenu (duży udział łąk oraz silnie pofałdowanych gruntów pod trwałym zadarnieniem) prowadzony jest chów bydła mięsnego. W 2010 roku zmieniono rasę bydła na Limousine. Jest to jedna z najbardziej rozpowszechnionych ras mięsnych w Polsce. Popularność ta wynika m.in. z wszechstronności jej użytkowania, zarówno w systemie intensywnym, jak również ekstensywnym. Krowy tej rasy charakteryzują się bardzo silnym instynktem macierzyńskim i łatwością wycieleń.

Zboża (w większości pszenice niewymłacalne) sprzedawane są do firmy Bio Babalscy w Pokrzydowie (woj. kujawsko – pomorskie). Młode bydło ekologiczne sprzedawane jest do innych gospodarstw ekologicznych w wieku do 1 roku, a dorosłe buhaje na rzeź. W gospodarstwie prowadzona jest również produkcja około 10 000 szt. jaj kurzych ekologicznych - stado 50 kur nosek. Jajka sprzedawane są głównie na rynek olsztyński.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Operacja realizowana w ramach Konsorcjum, którego liderem jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

II. Opis obiektu demonstracyjnego

Obiekt demonstracyjny założono w gospodarstwie ekologicznym Janina Tyburska, Godki 13, 11-042 Jonkowo, woj. warmińsko-mazurskie, powiat olsztyński.

Temat demonstracji: „Przeciwdziałanie znoszeniu środków ochrony roślin konwencjonalnych, zielona infrastruktura”.

Temat szczegółowy: Wykorzystanie ukształtowania pola, między śródpolnej oraz wprowadzenie elementów konstrukcyjnych celem ograniczenia znoszenia cieczy użytkowej z sąsiednich działek rolnych.

Zakładane efekty demonstracji:

Istotą działań demonstracji jest ocena przydatności ustawionych konstrukcji, zadrzewień oraz właściwej szerokości ustanowionej strefy buforowej do minimalizowania ryzyka wystąpienia zanieczyszczeń plantacji i produktów ekologicznych z tytułu sąsiedztwa pól konwencjonalnych.

Intensywność prowadzonej ochrony chemicznej na polach konwencjonalnych jest powiązana z gatunkiem rośliny uprawnej zlokalizowanej na tych polach. Właściwy dobór działań zabezpieczających (np. zwiększenie szerokości strefy buforowej lub wybór stanowiska posiadającego naturalne bariery ochronne - np. sprzyjająca ochronie różnica poziomów gruntu pola ekologicznego w stosunku do pola konwencjonalnego) lub nasadzenie żywopłotu, będzie traktowane jako podjęcie środków ostrożności w celu ograniczenia ryzyka zanieczyszczeń.

Działania zapobiegające znoszeniu środków ochrony roślin z działek konwencjonalnych na działki/plantacje ekologiczne, można podzielić na:

1/ Działania podejmowane przez rolnika ekologicznego

Działania te mogą polegać na:

- wytyczeniu strefy buforowej (*o jej skuteczności decyduje właściwie ustalona szerokość*),
- poszerzeniu między śródpolnej
- traktowaniu zbiorów z fragmentu działki ekologicznej przylegającej do działki konwencjonalnej jako produktów konwencjonalnych,
- wprowadzeniu nasadzeń lub wykorzystaniu już istniejących (np. żywopłoty, zadrzewienia, pas kwietny z wyższymi roślinami),
- umieszczenie stelaży z rozpostartą siatką sadowniczą, wykorzystanie pergoli, roślin pnących,
- wprowadzenie w rzędach bocznych w roślinach sadowniczych innych roślin, które tworzą zwartą barierę, np. leszczyna, etc.

2/ Działania podejmowane przez konwencjonalnego sąsiada

Działania te mogą polegać na:

- dbałości o precyzyjne wykonywanie zabiegów ochronnych;
- przestrzeganiu Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej

Należy podkreślić, że bez dobrej woli konwencjonalnych sąsiadów, trudno będzie ustrzec się rolnikom ekologicznym przed zanieczyszczeniami.

III. Informacja o rodzaju i miejscu zamieszczania materiałów informacyjno-edukacyjnych wytwarzanych w ramach realizacji całej operacji wraz ze ścieżką dostępu

Strona internetowa: <https://wmodr.pl/>

Facebook: *Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie*
CDR O/Radom, <https://cdr.gov.pl/projekty-i-wspolpraca/projekt-demonstracje>

Opracował: **Mirosław Zdunek**